

Činnost nekomunistických stran a spolků

Československá strana socialistická

V čs. straně socialistické se projevíly tendence oživení starých, buržoasně demokratických, nacionalistických tradic. Bývalí reakční funkcionáři předúnorové národně socialistické strany doma i v emigraci usilují o změnu politické práce a zaměření obrozené ČSS a o návrat k předúnorové politice čs. strany národně socialistické.

Antisocialistické elementy, působící dříve v zakázaných organizacích (K 231, KAN atd.) pronikly a dále pronikají i do této strany Národní fronty a snaží se využívat současné situace k podvratné činnosti proti socialistickému státnímu zřízení a KSČ.

Po lednu 1968 se vytvořila v době, kdy byl generálním tajemníkem čs. strany socialistické dr. KUČERA a předsedou strany ministr A. NEUMANN, početná skupina býv. funkcionářů národně socialistické strany v čele s dr. ing. PALEČKEM, dr. J. CAHOU, Lubomírem HAVLEM a Ladislavem STOČESEM, která vystoupila s iniciativou k zásadním změnám v organizační a politické struktuře čs. strany socialistické. V dopise generálnímu tajemníkovi strany dr. KUČEROVI, který podepsalo 30 straníků, se skupina obrátila na vedení strany s těmito požadavky:

- přimět ministra NEUMANNA, aby odstoupil z funkce předsedy strany;
- veřejně prohlásit kontinuitu s býv. národně socialistickou stranou;

- nebudovat čs. stranu socialistickou jako stranu výběrovou, nýbrž jako masovou, usilovat o získání býv. příslušníků národně socialistické strany a rozšíření členské základny a snažit se o získání hlasů a mandátů pro připravované volby a všeobecně upevňovat pozice strany ve společnosti tak, aby se na základě vlastní konstruktivní politiky stala skutečným politickým partnerem KSČ;
- kooperovat postupně býv. funkcionáře nár. soc. strany do všech složek čs. strany socialistické;
- prosazovat plnou politickou rehabilitaci býv. funkcionářů i řadových členů nár. soc. strany.

Skupina zajistila předání tohoto dopisu začátkem února, v době, kdy ve všech krajích byly již mezi býv. stoupenci nár. soc. připraveny podmínky pro uplatňování uvedených požadavků. Dr. KUČERA vyzval zástupce skupiny k jednání. V průběhu jednání vystoupili zástupci s některými kádrovými návrhy, domluvenými na několika předchozích poradách, jichž se zúčastňovali zejména dr. PALEČEK, dr. NESTÁVAL, dr. ŠOLC, Josef PODSEDNÍK a dr. ČAHA - ve směr členové předsednictva býv. strany nár. soc. Skupina navrhla na prozatimního předsedu strany dr. PALEČKA, funkcionáře přijatelného jak pro veřejnost, neboť byl již dříve rehabilitován, tak i pro stranické kruhy vzhledem k tomu, že má zásluhy o stranu v obou odbojích.

Dr. KUČERA na kádrové návrhy skupiny přímo nereagoval, odkázal její zástupce na jednání v příslušných krajích. Představitelé skupiny projednávali pak další postup zejména s tajemníkem městského výboru v Praze J. KOPERNICKÝM.

Další vývoj je charakterizován především rostoucí aktivitou býv. nár. soc. v místních podmínkách. Vstupovali

do organizací čs. strany socialistické jako řadoví členové a svou angažovanost při vystupování na schůzích a besedách, v publikační činnosti i v náborových akcích vytvářeli podmínky pro další akce skupiny. Dr. NESTÁVAL svolal do Melantrichu asi 120 významnějších funkcionářů nár. soc. strany, kteří schválili svolání k býv. členům strany, vyzývající je ke vstupu do čs. strany socialistické. Svolání, které bylo publikováno, vedlo k rostoucímu přílivu členstva. Např. v Brně přibylo 1200 členů, ač dřívější organizace měla asi 120 straníků.

Angažovanost býv. funkcionářů přiměla předsednictvo strany k tomu, aby zástupci zmíněné skupiny byli přizváni do orgánů předsednictva jako poradci. V ústředí bylo vytvořeno několik komisí, z nichž z řad býv. funkcionářů pracovali: v koordinační komisi - dr. NESTÁVAL a dr. ŠOLC, v organizační - Josef PODSEDNÍK a F. MATOUŠ, v kulturní - dr. Jar. CAHA, v hospodářském klubu - dr. J. SCHULTZ.

Vedení čs. strany socialistické nemělo zájem, aby někdo z významnějších býv. funkcionářů byl jmenován do řídicích funkcí, zejména proto, že současní představitelé měli obavy o své pozice. Kupř. Josef PODSEDNÍK a další býv. činitelé nár. soc. strany byli vyzváni dr. KUČEROU, aby nekandidovali na stranické funkce, neboť jsou známi jako příslušníci K 231 a jsou pro stranu neúnosní. Vedení strany vyjádřilo také neshodu s požadavkem skupiny o stranickou rehabilitaci, doporučovalo, aby požadavek byl uplatněn až na celostátním sjezdu strany. Představitelé skupiny ovšem v této argumentaci spatřovali taktizování současného vedení strany, které mělo zabránit býv. funkcionářům, aby získali ve straně významnější vliv. Je zřejmé, že bez dokončení rehabilitace nemohou tito činitelé kandidovat na stranické funkce, čímž je na celé jedno období oslabena základna jejich vlivu ve stranických orgánech.

V čs. straně socialistické (ČSS) se postupně naplňuje předem stanovená linie býv. členů a funkcionářů nár. soc. strany pravicově zaměřených a býv. členů a funkcionářů KANU a K 231, kteří po zákazu těchto organizací vstoupili do ČSS.

V jednotlivých krajských a okresních organizacích ČSS je vedena ostrá kritika vedení ČSS, vedoucí funkcionáři jsou napádáni a označováni jako klaboranti a převodové páky KSČ.

Velmi bouřlivá situace v tomto směru je v Praze na obvodech 3, 4 a 7 a 10, kde se do čela obvodních org. ČSS dostaly osoby v minulosti trestané, býv. členové K 231. Jejich nepřátelskou činnost proti SSSR a KSČ podporuje městský tajemník ČSS Bohumil PROCHÁZKA, který prohlašuje, že je nutno sjednocovat lidi a z tohoto důvodu je třeba zachovat při životě i ten nejmenší spolek. Při tom přirovnává dnešní situaci k roku 1938, kdy bylo u nás 26 politických stran, ale po anekci Sudet si političtí činitelé uvědomili nutnost jednoty národa a proto vytvořili Národní souručenství, které mělo 3 milióny lidí od levice až po krajní pravici. Uvedl, že měli za okupace kuželkářský spolek, byli jednotni a dělali kousky, nad kterými stál rozum. K tomuto dodal, že lidé musí něco dělat a ne jenom nadávat.

Výsledek uvedeného postoje městského tajemníka ČSS PROCHÁZKY se odráží v činnosti některých organizací ČSS. Kupř. funkcionáři ČSS v závodě ČKD Polovodiče v Praze 4 zveřejňují ve vývěsní skřínce protisovětské a protisocialistické články, různé invektivy na vedení a politiku KSČ, při čemž odmítají splnit pokyn k odstranění těchto projevů.

Dalším konkrétním případem podobné činnosti jsou různé akce proti SSSR a KSČ v n. p. Avia, kde jedním z duchovních vůdců je předseda ČSS na závodě GAZDA.

Ve většině okresních a závodních organizací ČSS jsou tendence k odstranění členů a funkcionářů ČSS, kteří pracují v duchu linie Národní fronty. Je snaha nahradit je mladými a progresivními lidmi, s protisovětským a protikomunistickým zaměřením.

Závadová činnost nepřátelsky zaměřených elementů členů i funkcionářů ČSS, se projevuje i na úseku rozšiřování protistátních tiskovin a letáků, v první řadě zaměřených proti SSSR. Za zmínku stojí případ OV ČSS v Karlových Varech, kde jsou trestně stíháni za rozšiřování protistátních tiskovin: tajemník OV ČSS ing. POLÁK, jeho sekretářka Vlasta Hlaváčová, člen předsednictva Kurt HOLZE, člen předsednictva a místopředseda KV ČSS v Plzni Miroslav ROUBÍČEK. Tuto činnost prováděli od roku 1968 a znalo ji jedenáctičlenné předsednictvo OV ČSS v Karlových Varech. Podobná činnost se projevila v Brně a řešil ji dle vlastního sdělení ústřední tajemník ČSS Jiří FLEYBERK. Dle něho se někteří nár. socialisté, kteří vstoupili do ČSS v roce 1968, formují kolem Věnka ŠILHANA a za celou jejich činnost stojí býv. významný funkcionář nár. soc. strany, polednový funkcionář K-231 Josef PODSEDNÍK a býv. místopředseda K 231 gen. PALEČEK, s nímž většina býv. potrestaných udržuje styk.

Veškerá protisovětská a protikomunistická činnost v ČSS je centrálně řízena z Prahy, za aktivní podpory a pokynů poučňorové a posrpnové emigrace z nepřátelských států. Toto dokumentuje činnost ČSS ve Východočeském a Jihomoravském kraji.

ČSS ve Východočeském kraji má v současné době asi 4 500 členů a je nejsilnější krajskou organizací ČSS v ČSSR.

Zde se udrželo ve funkcích mnoho starých funkcionářů, kteří ovlivňují politickou situaci ČSS. Nedochází k takovým těžkostem jako v jiných krajích, kde pozice získali noví členové ČSS. K velkému náboru do ČSS ve Východočeském kraji došlo asi v dubnu - květnu 1968, kdy během 6 týdnů vstoupilo do ČSS na 2 000 nových členů. Z tohoto počtu nejméně 2/3 jsou z řad intelektuálů. Je zde patrný cíl - ovládnout pozice v ČSS a postupně se dostat do veřejných a státních funkcí.

Některé okresní konference ČSS koncem roku 1968 se staly nástupem nových členů ČSS k získání pozic ve straně. To se podařilo v okresech Pardubice, Hradec Králové, Ústí n. O. a Trutnov. Zde převládají v různých funkcích nově přijatí členové ČSS z roku 1968, kteří do té doby byli členy různých zakázaných organizací jako KAN, K 231, soc. dem apod. V roce 1968 do ČSS vstupovali býv. nár. soc. v roce 1948 vyakčnění, aneb kteří nesouhlasili s tehdejší politikou ČSS. V těchto okresech mají noví členové vliv jak v OV ČSS, MO ČSS, tak v NF, kde ne vždy dobře spolupracují s KSČ. Mají také nejlepší zastoupení v KV ČSS. V okresech Náchod, Rychnov n. Kněžnou, Chrudim, Havlíčkův Brod se prakticky mnoho nezměnilo. OV ČSS jsou pod vlivem starších členů ČSS, kteří politiku ČSS dělají tak jak byli zvyklí v NF. Pravičáci v ČSS před okresními konferencemi konali různé schůzky, na kterých připravovali kádrové otázky, jak kdo bude vystupovat v diskusi, co navrhopat konferenci apod. Cílem bylo ovládnout okresní konference, stát se delegátem na krajskou konferenci a sjezd. Postupně ovládnout stranu.

Před krajskou konferencí ČSS, která se konala 8. března 1969 v Hradci Králové, byla příprava daleko obsáhlejší než před okresními konferencemi. Dělal se tlak na delegáty konference koho mají volit. Konkrétně Oldřich

ŘEZNÍČEK navštívil Emilii STAROU v Hlinsku a působil na ni, aby na kraj. konferenci nevolila PRAŽÁKA, HAASE a některé další funkcionáře, kteří aktivně pracovali v ČSS. STARÁ nesouhlasila a ŘEZNÍČKA oznámila. V pátek 7. 3. 1969 před kraj. konferencí ČSS se konala v restauraci "U letců" ve Věkoších (ved. Josef FIBIKAR) schůzka vybraných delegátů krajské konference, na které byly dány jasné směrnice, jak si počínat na kraj. konferenci, např. jak vystupovat v diskusi, koho volit apod. Organizátorem schůzky byl Oldřich ŘEZNÍČEK a aktivně mu v tomto pomáhali MUNZAR, HOLEČEK a ŠKALOUD - všichni z Hradce Králové a další. Před schůzkou jmenovaní jezdili po okresích a snažili se zpracovávat delegáty konference pro své cíle - ovládnout vedoucí pozice v ČSS.

V průběhu krajské konference docházelo k výměně názorů, napadání starých členů ČSS a došlo k jasnému rozdělení. Vyvrcholením kraj. konference byla volba nového předsednictva KV, která trvala 3 a půl hodiny. Složení předsednictva KV ČSS není nejlepší, jeho členem je předseda okresního přípravného výboru K-231 ve Svítavách František CHLUP a Vladimír ŠKALOUD, který otevřeně vystupuje proti politice KSČ a spolupráci s NP. Největší pozornost však byla na kraj. konferenci ČSS věnována výběru delegátů na celostátní konferenci ČSS v Praze, která se měla konat koncem roku 1969. Na celostátní konferenci bylo zvoleno asi 40 % delegátů, kteří jsou jasně proti politice NP a KSČ, a budou v opozici.

Ve stranických organizacích ČSS Východočeského kraje trvá dosud mezi členy určité napětí, které se občas vyhrcoje na schůzích především OV ČSS. V Hradci Králové má stále výhrady MUNZAR a v Pardubicích vystupuje proti politice ČSS předseda OV ČSS MIKULÁŠ. Schůzky před okresními a krajskou konferencí ČSS nebyly izolovanou záležitostí pouze Východočeského kraje. Schůzek v res-

tauraci " U letců" ve Věkoších, kterých bylo několik, se zúčastnilo několik funkcionářů ČSS jiných krajů. Konkrétně v pátek před kraj. konferencí ČSS v Hr. Králové se schůzky zúčastnili předseda MěV ČSS v Brně RAJTR, místopředseda KV ČSS z Čes. Budějovic, který později uprchl do zahraničí a dr. BENDA z ÚV ČSS Praha. BENDA byl ve Východočeském kraji velmi často, především na pozvání Miloše MUNZARA z Hradce Králové. Uvedených schůzek se zúčastňovalo vždy kolem 20 osob. Příprava na konference byla centrálně řízena z Prahy s cílem, získat co nejvíce zástupců v nových orgánech ČSS z řad nových členů nebo členů, kteří nemají dobrý vztah k politice ČSS v rámci NF.

Ve Východočeském kraji je 75 býv. funkcionářů K 231, KAN a pod. v okresních a krajských orgánech ČSS. Z těchto funkcí dobrovolně neodejdou. Vedení ÚV ČSS nedoporučuje vytvářet prověřkové komise, nevylučovat členy z ČSS, pouze působit, aby z funkcí odešli. To je formalita, dobrovolně nikdo z těchto lidí neodejde, budou držet získané pozice. Ve Východočeském kraji v okrese Ústí n/O., konkrétně v Čes. Třebové a na Žambersku, zrušili výbory MO ČSS proto, aby nemuseli chodit do NF, NV apod. a chtějí dělat vůči těmto orgánům nátlakovou politiku a nemít žádné závazky. Odmítají krajský a ústřední výbor ČSS a chtějí, aby strana pracovala jak si přeje členstvo, tzn. proti KSČ a NF. Obdobná situace je na okrese Trutnov, konkrétně pak v Úpici, Trutnově a Vrchlabí. Nátlakovou politiku vytvářejí býv. funkcionáři K 231 apod., kteří mají v ČSS legální postavení a mají možnost prosazovat zájmy zakázaných organizací. Určité centrum nových členů ČSS, kteří dříve byli organizováni v K 231, je v bytě FIBIKARA na Dukelské třídě v Hradci Králové.

Největší počet členů ve Východočeském kraji je na okrese Trutnov. Zde však jsou a také budou největší problémy s politikou ČSS. Prakticky celé vedení OV ČSS

je nové a je převážně složeno z funkcionářů K 231 a KAN. Další OV ČSS v Pardubicích je z 50 % obsazen funkcionáři KAN. Jedná se o vysokoškoláky, jako ing. PAŠKA, místopředsedu KAN apod., kteří do jednoho po rozpuštění KANU vstoupili do ČSS a byli převážně zvoleni do OV ČSS Pardubice, který suverenně ovládají.

Aktivní funkcionáři ČSS, kteří do této strany vstoupili v roce 1968 a rychle získali dobré pozice ve straně: jako jeden z nejagilnějších členů a funkcionářů ČSS, který naprosto nesouhlasí s dosavadní politikou ČSS a snaží se organizovat různé akce, připravuje nátlakové skupiny na rozhodování ČSS apod., je Miloš MUNZAR z Hradce Králové. Je vedoucím tajemníkem Krajské vědecko-technické společnosti, obor kovo v Hradci Králové. Tato společnost spadá pod ROH, ale ústředí má v Praze, takže MUNZAR má dost nekontrolovatelného času pro svou činnost v ČSS. Do ČSS vstoupil v roce 1968, kde je od počátku velmi aktivní. V současné době je členem OV ČSS, kde má velký vliv především na předsedu OV ČSS v Hradci Králové Vladimíra ŠKALOUDA a další. Je to člověk, který je velmi iniciativní, všude si našel lehce kontakty a to až na ústřední sekretariát ČSS v Praze, které negativně využívá. Kupříkladu letos již organizoval několik schůzí a to v Hradci Králové, Novém Bydžově apod. s dr. BENDLEM z ÚV ČSS k úloze MASARYKA, s tendencemi samozřejmě MUNZAROVÍ vyhovujícími a tyto měly velký ohlas, ale byly v rozporu s politikou ČSS. MUNZAR se velmi dobře zná také s Vladimírem ŠKUTINOU, býv. pracovníkem Čs. televize. Před odjezdem do Jugoslávie asi v dubnu 1969 byl ŠKUTINA v týdnu 3x soukromě v Hradci Králové za MUNZAREM a ŠKALOUDEM. Získával podporu, aby nemusel odcestovat do Jugoslávie a mohl působit v Hradci Králové. Při těchto návštěvách byla také projednávána veřejná beseda s týdeníkem "Zítřek" za účasti ŠKUTINY a LAKATOŠE. MUNZAR byl aktivním činitelem při ustavování krajského a okresního výboru Společnosti pro lidská práva v Hradci

Králové. Velmi se rozčiloval na některé funkcionáře ČSS, že odmítají funkce ve Společnosti pro lidská práva. Je známo, že např. kraj. tajemníku ČSS nabízel MUNZAR funkci místopředsedy ve Společnosti pro lidská práva, který to odmítl, MUNZAR také několikrát poslal na KS a OS ČSS v Hradci Králové pracovníci okres. socialistické akademie v Hr. Králové VONDRÁČKOVOU, která se též silně angažovala ve Společnosti pro lidská práva s tím, aby získala pro činnost ve společnosti vyšší funkcionáře ČSS. Od MUNZARA došlo některým funkcionářům pozvání na ustavující schůzi Společnosti pro lidská práva, která se konala v Klicperově divadle a které se mj. též zúčastnil ŠKUTINA. Po této schůzi se konala užší schůzka pouze pro zvané v divadelním klubu, kde měl hlavní slovo ŠKUTINA. Na tuto schůzku byl též pozván kraj. taj. ČSS PRAŽÁK, který tam však nešel a MUNZAR to silně odsuzoval.

MUNZAR je přesně informován o všech záležitostech, které hýbou politickým životem v ČSS. Jezdí velmi často do Prahy, kde má poměrně značné styky. V posledním období získal MUNZAR v Praze kompletní kopie dopisů, kterými ministr zdravotnictví VLČEK a Boh. KUČERA, předseda ÚV ČSS, ministr federální vlády, resignují na svá místa v předsednictvu ÚV Společnosti pro lidská práva. Dále získal kopii dopisu býv. ministra školství české vlády BEZDÍČKA, který naopak oznamuje, že odolává tlaku a že nadále zůstává členem předsednictva Společnosti pro lidská práva. Tímto dělal MUNZAR politickou agitaci, zdůrazňoval, jak uhýbají političtí činitelé nekomunistických stran, jejich činnost všude kritizuje a vyhlašuje nutnost zajistit větší podporu tzv. progresivním. KUČERA a jemu podobní musí buď dostat rozum, neb musí odstoupit ze svých funkcí, o což mají hlavní zájem. MUNZAR otevřeně vystupuje proti současné politice ČSS, je proti jakékoliv spolupráci s KSČ a tím i s NF apod.

Tak např. na předsrpnové schůzi OV ČSS v Hradci Králové (1969) vystoupil MUNZAR proti dvěma bodům usnesení, které bylo přijato na posledním zasedání ÚV ČSS, jako základ další činnosti ČSS a obsahovalo 5 bodů. MUNZAR ve svém vystoupení neuznává vedoucí úlohu KSČ a nechce spolupráci s NF (jeden bod usnesení). Taktéž k druhému bodu usnesení, ve kterém se jednalo o spolupráci se social. státy v čele se Sovětským svazem, měl silné výhrady a toto též neuznává. Celkem na každé zasedání OV je MUNZAR dobře připraven, dovede si získat kolísavé členy pro svou věc a stává se člověkem, který tlačí další funkcionáře proti politice ČSS. Podléhá mu především předseda OV ČSS VL. ŠKALOUD, HOLEČEK a někteří další. Možno to shrnout tak, že OV ČSS v Hradci Králové pracuje dle toho, jaké dá návrhy MUNZAR a věří mu, že vlivem svých styků především v Praze, má dobré informace a vše co navrhuje, že je správné. Sám MUNZAR nikdy neopomene poukázat na své styky s vyššími funkcionáři.

Organizátorem všech akcí v ČSS ve Východočeském kraji je Oldřich ŘEZNÍČEK, bývalý krajský a okresní tajemník nár. soc. strany na hradecku a člen ÚV nár. soc. od r. 1948. Je to velmi aktivní člověk, který například na zasedání kraj. výboru ČSS v Hradci Králové dovede poměrně dosti citově postupovat, mluvit o Masarykovi, Benešovi a získávat prostě na svou stranu v té chvíli řadu funkcionářů k podpoře své politiky. Je členem ČSS od srpna 1968 po rozpuštění K 231, kde byl aktivním členem na okrese Trutnov a od března 1969 je členem KV ČSS v Hradci Králové. Vlivem svého zaměstnání nákupčího ve Stavebním podniku Jaroměř má možnost cestovat, po celém Východočeském kraji i mimo, čehož náležitě využívá ke stykům. V posledním období si zakoupil starší auto, které mu jeho cesty usnadňuje, s časem nemá potíže a není ani přes něho kontrola. ŘEZNÍČEK se snaží získávat pro svou politiku některé členy jednak KV, ale i OV ČSS v kraji. Např.

členka KV ČSS Emilie STARÁ z Hlinska uvedla, že za ni byl nedávno ŘEZNÍČEK, že jí získával pro podporu proti některým funkcionářům dnešního ÚV a KV ČSS z řad starých funkcionářů, kteří by potřebovali vyměnit. Nad počínáním ŘEZNÍČKA se rozčillovala a řekla mu, že si nepřeje, aby jí s touto otázkou napříště obtěžoval. Na jiných místech dostal slyšení a setkal se ve své politice s ochotou. Možno uvést býv. členu rady ZNV DVOŘÁKA z Vysokého Mýta. Jedná se o dobrého jeho kamaráda z doby, kdy spolu aktivně pracovali ve straně nár. soc. do roku 1948. Dále dostal slyšení u ing. Al. ELBOGENA, náměstka podnik. ředitele Zeměděl. zásobování v Týništi n. Orli., bytem Vysoké Mýto. Vystoupení lidí jako ŘEZNÍČKA v diskusi je na okresních výborech neb v kraj. výboru ČSS vždy přesně rozděleno, dobře připravené na zviklání názoru neb oficiálních vystoupení na podporu současné politiky. To se jim poměrně dostí daří.

ŘEZNÍČEK ve svých vystoupeních trvá na tom, aby všichni, kteří od r. 1948 aktivně pracovali v socialistické straně, byli vyměněni, neb jsou to kolaboranti KSČ. I když v současné době toto nelze provést, je ŘEZNÍČEK toho názoru, že je nutné ponechat tam jen to nejmenší procento těchto členů, ale funkce v ČSS by se měly zásadně obsadit novými členy, kteří nejsou zatíženi dřívější činností v ČSS. ŘEZNÍČEK nanejvýš souhlasí s tím, že by se měli tito staří funkcionáři vybírat jen na oficiální porady, neb do funkcí v NF, kde oni nechtějí v žádném případě spolupracovat. Na nějaké vyšší funkce v ČSS a dělání politiky strany musí však přijít nová inteligence, zvláště pak ta, která nyní vstoupila do ČSS a není zatížena minulostí. V tomto vystupování ŘEZNÍČEK je dosti podporován a u řady funkcionářů má dobré slyšení. Pro své cíle využívá různých spojek, jako HOLEČKA, MUNZARA, ŠKALOUDA z Hr. Králové apod.

Jedním z nejaktivnějších členů na okrese Ústí n. O. a poměrně dost politicky fundovaný je člen OV ČSS v Ústí n. Orl. ing. ELBOGEN, náměstek podnik. ředitele Zeměděl. zásobování v Týništi n. Orl., bytem Vysoké Kýto. Je to člověk, který se veřejně znovu přihlásil k německé národnosti a i když ČSS má ve stanovách uvedeno, že je stranou národní pro Čechy a Slováky, nebyl přes intervence v Praze ze strany vyškrtnut a zůstává stále členem ČSS. Je to velmi chytrý člověk, který celkem dobře bojuje proti funkcionářům KV a ÚV ČSS, který naprosto nescouhlasí s komunistickou stranou a s její vedoucí úlohou ve státě. Je to člověk, který naprosto nescouhlasí se současnou politikou a má hodně vybraných argumentů, kterými dovede získat lidi. Protože má dobrý přednes, je se zájmem poslouchán, čehož on umí dobře využít. Vzhledem k tomu, že se jedná o Žida, velmi dobře využívá především argumentace k naší politice vůči Izraeli. Je to vcelku člověk, který je ve všem opoziční, co se v současné době v našem státě podniká a koná. V současné době je někde v cizině a výjezdu má využít též k cestě do Izraele. Udržuje důvěrné styky s Oldřichem ŘEZNÍČKEM, kterého ve všem podporuje.

Je nutno se též zmínit o Jaroslavu MAREŠOVI z Hořic okr. JIČÍN. Je to starý člen nár. soc. strany a do roku 1948 působil na Jesenicku. Po roce 1948 měl nějakou protistátní činnost a za tuto byl v akci HORÁKOVÁ odsouzen a nyní je členem ČSS, v roce 1968 pracoval aktivně v K 231. Je to člověk, který získávan byl skupinou býv. spolupězců, nyní členů ČSS, pro jejich politiku a měl být prosazen na nějaké vyšší místo. Nabízelo se mu místo tajemníka OV ČSS v Jičíně, nebo nějaké lepší umístění pracovní, což zatím odmítl. Je známo, že byl za krajským tajemníkem ČSS v Radci Králové se radit, jak si počínat, byl dosti upřímný a funkce výše nabízené zatím nepřijal. V současné době je předsedou MV ČSS

v Hořicích a členem KV ČSS v Hradci Králové. Naprosto se distancoval od činnosti ŘEZNÍČKA a jeho schůzek, neb tohoto zná z výkonu trestu a před jeho činností varuje. MAREŠ měl být osobou, která svým vzděláním, svým vlivem a veřejnou vážností měla předpoklad zastávat určité funkce a pomocí těchto, že by se postupně dostávali funkcionáři a členové K 231, nyní členové ČSS, do různých funkcí jak ve straně, tak ve společnosti.

V posledních měsících navštívil krajský sekretariát ČSS v Hr. Králové Josef PLUHAR, býv. funkcionář SJ a nár. soc. strany, potrestaný, bytem Lubno. Přišel vždy s určitými dotazy, které si mohl celkem zajistit sám neb někde jinde. Tak například naposledy se ptal, kde je rehabilitační poradna, hodně hovořil o ved. poradny JUDr. VLASÁKOVI, ptal se, kdo ho zastupuje apod. Byl dosti zvědavý a zajímal se, co dělají starší funkcionáři nár. soc. Nikdy však nehovořil nebo nevystupoval proti KSČ nabo NF. Spíše uváděl, že celkem na Kladně kde pracuje, nebo pracoval, se k němu komunisté při provádění rehabilitace zachovali dobře a je spokojen. Je známo, že PLUHAR chodí vždy v sobotu dopoledne do restaurace Slovan v Hr. Králové. Podle vidění jsou tam s ním u stolu někdy více někdy méně stejné typy tváří, které chodily svého času do hotelu Avion, než byl PLUHAR odsouzen. O čem se hovoří není známo. Je zřejmé, že mají stejné zájmy jako dříve.

Dne 22. 9. 1969 byl v Hradci Králové člen ÚV ČSS universitní profesor KÁCL z Prahy. Hovořil na aktivu o některých zdravotních, sociálních otázkách, lehko konkretizoval co by se dalo dělat, kdybychom ekonomiku dělali opravdu dobře a hospodařili s Východem i Západem apod. Do tohoto pak zanesl pár nepopulárních slov vůči naší ekonomice a vzhledem k tomu, že je o něm známo, že

v roce 1968 hovořil neochrozeně vůči KSČ a politice, která se vedla od roku 1948, což lidé nezapomněli, má ihned úspěch a je považován za hrdinu, ale přitom i za mluvčího ÚV ČSS. Samozřejmě když pak přijde normální funkcionář ČSS s úkolem jak zajistit přijatá usnesení, tak neuspěje, neboť KÁCL a podobní dělají politiku prostě po svém a pro mnohé velmi populární. KÁCL byl např. na veřejných schůzích pořádaných ČSS v Kostelci n. Orli., v Novém Bydžově, v Hradci Králové apod. Jak pomáhají KÁCL a podobní zajišťovat usnesení a celkovou politiku ve státě, ukazuje následující příklad: na schůzi v Hradci Králové vykřikoval jeden přítomný na schůzi po vystoupení KÁCLA, že by komunisté, kteří dostali republiku do hospodářské krise, měli jít ke zdi, nebo, že by měli všichni komunisté dneska platit zvláštní daň na zaplacení všech nedostatků v našem hospodářství atd. KÁCL na to vůbec nereagoval a přítomní měli dojem, že s tím souhlasil a mlčením kolísavé lidi utvrzuje, že mají pravdu. KÁCL v roce 1968 otevřeně vystupoval proti KSČ, různým funkcionářům jak v KSČ tak v ČSS a proti současnému vývoji v ČSSR.

Činnost tzv. progresivních funkcionářů ČSS a některých býv. funkcionářů nár. soc. strany postupně přechází na ilegální metody práce. Při tom mají spojení s poučnou emigrací.

Býv. členové a funkcionáři strany nár. soc. Jiho-moravského kraje PODSEDNÍK, ČAHA a ing. ŠOPKA udržují přes Rakousko spojení s nár. soc. emigrací prostřednictvím zaměstnance Radia Svobodná Evropa PEJSKARA.

V lednu 1969 navštívil ve Vídni PEJSKARA představitel brněnské skupiny dr. ČAHA, při čemž bylo dohodnuto, že podobné schůzky se budou konat pravidelně. Příští schůzky se zúčastnil ing. SCHOPF. Tato se konala ve

dnech 28. 3. až 1. 4. 1969. Ing. SCHOPF během svého pobytu ve Vídni informoval PEJSKARA o současném vnitropolitickém vývoji v ČSSR a o činnosti ČSS. V té době SCHOPF posuzoval vnitropolitickou situaci v ČSSR optimisticky, prohlašoval, že pozice "Dubčkovy skupiny" jsou pevné, že sovětští činitelé "ze strachu před demonstracemi a nepokojí (tuto politikou) nedovolí garnituru odstranit". Zároveň - podle ing. SCHOPFA - je pro situaci uvnitř komunistické strany příznačné, že "pro progresivní komunisty jsou čs. socialisté, únosnější než vlastní konservativní straníci". Tento stav prý "plně vyhovuje vedení socialistické strany v ČSSR". Jinak se ovšem SCHOPF na současné vedení Čs. socialistické strany dívá skepticky. Dr. KUČERA prý jen "přísluhuje" a je prý otázka, "jak dlouho se ještě udrží". V socialistické straně se proto prý v současné době pracuje "zdola", vytvářejí se "silné organizace", které potom na pražské konferenci mají v úmyslu "vyčistit" ÚV soc. strany od "kývajících" osob. SCHOPF předpokládá, že se tímto způsobem dostane mnoho mladých funkcionářů do vyšších funkcí (on sám počítá s tím, že se dostane do parlamentu) a tím prý bude mít strana "lepší pozice pro rozleptávání KSČ". V rámci této linie má prý socialistická strana v úmyslu pracovat také v odborovém hnutí. Za základní úkol pokládá prý socialistická strana "vyvrácení" téze, že KSČ je vedoucí silou ve státě. Podle vlastních průzkumů socialistické strany je údajně dnes stav takový, že komunisté by ve volbách nezískali ani 15 % hlasů. O lidové straně se ing. SCHOPF vyjadřuje s despektem, zatím se s ní prý nedá spolupracovat.

PEJSKAR v rozhovorech informoval ing. SCHOPFA o činnosti nár. soc. strany v exilu. Upozornil ho, že má od vedení strany v USA zmocnění vyslechnout všechna přání a tlumočit je zpět do USA. Vedení nár. soc. strany v exilu prý od socialistické strany v ČSSR nechce nic - kromě

informací o činnosti. Samo prý nemá v úmyslu iniciativně vystupovat, aby nedošlo mezi exilovou a domácí stranou k nějaké kolisi nebo nesrovnalostem. Nechce zasahovat ani do personálních záležitostí a doporučuje držet se rad "starých, osvědčených nár. soc. funkcionářů". V závěru se PEJSKAR zmínil o tom, že by uvítal nějaké články z domova pro exilové "České slovo".

Ing. SCHOPF nabízel získání stranických i všeobecně politických informací. V rozhovoru uvedl, že jeho hlavním posláním je zjistit, za jakých podmínek by se dalo navázat spojení se socialistickými stranami na Západě. Jeho skupina prý má zájem o spolupráci především s německou, francouzskou a britskou stranou. PEJSKAR slíbil prošetřit tyto možnosti - výsledek má sdělit při příštím setkání se SCHOPFEM, které se má uskutečnit v srpnu 1969 opět v Rakousku.

Při jednání byla rovněž diskutována možnost zakoupit v USA přenosnou tiskárnu, která by byla propašována do ČSSR, kde by měla sloužit socialistické straně "v případě nutnosti přechodu do ilegality". Také v této otázce slíbil PEJSKAR pomoc, výsledek sdělí na příští schůzce.

Bývalí členové a funkcionáři nár. soc. strany ani v nových podmínkách neustrnuli, snaží se pokračovat v boji za obrodu strany zdola, především intenzivní prací v místních podmínkách. Angažují se v přednáškové činnosti, v organizování besed a ze zákulisí ovlivňovali volby do stranických orgánů. Nevzdali se základního cíle - prosadit, aby čs. strana socialistická se stala zcela rovnoprávným partnerem KSČ a nebyla pouhým vykonavatelem jejich příkazů. To ovšem podle jejich přesvědčení nejde bez změn ve vedení socialistické strany - bez odstranění lidí typu dr. KUČERY, dr. LÜBLA a dr. HRABALA, kteří dle jejich názorů využívají stranu pouze k získání osobních výhod.

Josef BORŮVKA

nar. 18. prosince 1911 Čáslavky, bytem Dolany, okr. Náchod,

Svoji kariéru zahájil v řadách republikánské mládeže v letech 1932-1935 a později jako aktivní člen agrární strany. Ta mu zajistila i místo vedoucího sušárny v Dolanech, kde zaměstnával především občany s legitimací této strany.

Za protektorátu se stal členem obecního zastupitelstva a v letech 1943 až 1945 byl starostou obce. Vstoupil také do profašistické organizace "Veřejná osvětová služba", stal se jejím hospodářem a pro své oddané služby byl tajemníkem oberlandrátu v Hradci Králové FURSTEM hodnocen jako jeden z nejlepších starostů na okrese.

Po roce 1945 vystavuje osvědčení o "národní spolehlivosti" lidem, kteří se zúčastňovali honů s gestapákem LIEBLEM, majícím na svědomí smrt mnoha českých vlastenců, především komunistů.

Po schůzce zkrachovaných agrárních činitelů ve Velké Jesenici /květen 1945/, vstoupil jako "malozemědělec" do KSČ. Postupně pak vykonával různé stranické a vládní funkce na úseku zemědělství.

V dubnu 1968 přijímá funkci ministra zemědělství a výživy. Krátce předtím - v březnu - se podílí na organizování přípravné schůze k založení separátní organizace "Svaz zemědělců" v Jičíně, které se zúčastnilo 1 300 pozvaných zemědělců, hlavně býv. kulaků. Schůze byla svolána pod agrárnickým heslem "Venkov jedna rodina a z popudu BORŮVKY se jí zúčastnili redaktoři Sláva VOLNÝ a Čeněk PRAŽÁK, kteří měli propagačně připravit zázemí pro podobné akce v rámci ČSSR.

V březnu 1968 otevřeně vystupuje na konferenci KSČ v Náchodě a uvádí: "Budu porušovat stanovy strany třeba

tisíckrát, protože jsou brzdou nového a jsou již překonány." V této době se aktivně podílel na přípravě nového ^{obsazení} kádrového KV KSČ v Hradci Králové v intenzích pravicových oportunistů.

Po příchodu na ministerstvo zemědělství v Praze připravuje jeho reorganizaci a za pomoci svého přítele Josefa SMRKOVSKEHO dosazuje do nově zřízené funkce generálního inspektora J. HOJDARA /poradce SMRKOVSKEHO/, kterého později vysílá na studijní cestu do Kanady. Podobné "odborníky" připravuje k vyslání do Izraele. Sám přijímá delegáty od firmy STERNBERG z Anglie s cílem dojednání vývozu masa v rámci připravovaného "ekonomického modelu" O. ŠIKA.

Koncem roku 1969 rezignuje na funkci ministra. Odchází do Dolan, kde se "ujímá" funkce předsedy JZD. Tu však prakticky nevykonává. Je ve stálem styku s J. SMRKOVSKEM, prof. V. ČERNÝM, poslancem ČNR J. KOZÁKEM, dr. F. KRIEGELEM atd.

Dne 19. února 1970 je rozhodnutím pléna ÚKRSK BORŮVKA vyloučen z řad KSČ.

Z jeho výroků:

"Sověti si zneprátelili židy a proto na to doplatí..."

"Ve všech revolucích měli prsty židé a Hitler to s nimi také prohrál....Prostřednictvím svých tajných organizací zlikvidovali i zednářská lože..."

"Židé vždy pracují s rozvahou a dlouhodobou koncepcí..."

"Golda MAIEROVÁ jen pískne a židé v celém světě darují milióny na podporu Izraele..."

Výrok ze dne 28. ledna 1977: "Hitler bude ještě jednou oslavován jako hrdina, že se postavil jako prvý proti komunismu... doklady o koncentracích mizí a na vše špatné se zapomene..."

Z výpisu materiálu o J. BORŮVKOVI, který zaslala KS SNB Hradec Králové.